

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8CdoPr/5/2025
Identifikačné číslo spisu:	2313229727
Dátum vydania rozhodnutia:	29.04.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:2313229727.7

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne C.. U.. B.. C.. D.. I. H., narodenej XX. Z. XXXX, Q., Z. XXXX/XX, proti žalovanej Vysoká škola Danubius s. r. o., Sládkovičovo, Fučíkova 269, IČO: 36 264 113, zastúpenej advokátkou JUDr. Slávkou Winkler Gajdošovou, Bratislava, Májkova 1, o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru, vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 30Cpr/2/2013, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 31. januára 2024 sp. zn. 26CoPr/3/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyni p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanej v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Galanta (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 30Cpr/2/2013-358 z 18. júla 2017 určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru zo 18. septembra 2013, je neplatné a pracovný pomer trvá; žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %; žalovanej uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok v sume 99,50 eura na účet Okresného súdu Galanta do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

1.1. Právne vec posúdil v súlade s ustanoveniami § 13 ods. 3, § 68 ods. 1 písm. b), § 68 ods. 2, § 70, § 74, § 77 a § 79 ods. 1 veta prvá zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej len „Zákonník práce“). Na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. Žalobkyni bolo doručené okamžité skončenie pracovného pomeru poštou dňa 23. septembra 2013 a pracovný pomer mal skončiť týmto dňom. Žalobkyňa zákonnú lehotu na uplatnenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru v zmysle § 77 Zákonníka práce dodržala, lebo žalobný návrh podala na súde dňa 12. novembra 2013. Následne ustálil, že žalovaná listom z 18. septembra 2013 dala žalobkyni okamžité skončenie pracovného pomeru dané pre závažné porušenie pracovnej disciplíny z dôvodu, že v pracovných dňoch 19. augusta 2013, 20. augusta 2013, 21. augusta 2013, 22. augusta 2013, 23. augusta 2013, 26. augusta 2013, 27. augusta 2013, 30. augusta 2013, 2. septembra 2013, 3. septembra 2013, 4. septembra 2013, 5. septembra 2013, 6. septembra 2013, 9. septembra 2013, 10.

septembra 2013, 11. septembra 2013, 12. septembra 2013, 13. septembra 2013, 16. septembra 2013 a 17. septembra 2013 sa ako zamestnanec bezdôvodne nedostavila na miesto výkonu práce, na pracovisko nedochádzala ani v dopoludňajších hodinách, ani popoludní, jej prítomnosť na pracovisku, v mieste výkonu práce bola vo vyššie uvedených dňoch kontrolovaná viackrát, a to v priestoroch celej fakulty, teda nielen v kabinete a bezprostrednom okolí, o čom boli spísané úradné záznamy, podpísané kontrolujúcou osobou i svedkami (inými zamestnancami), pričom ústne, ani písomne nereagovala na výzvy zamestnávateľa (telefonicky a e- mailom z 27. augusta 2013), ktorými boli vyzvaná dostaviť sa na rektorát 28. augusta 2013 o 13.00 hod. Žalobkyňa okamžité skončenie pracovného pomeru zamestnávateľom prevzala dňa 23. septembra 2013.

1.2. Súd prvej inštancie konštatoval, že okamžité zrušenie pracovného pomeru je výnimočným spôsobom rozviazania pracovného pomeru, preto týmto disciplinárnym opatrením možno postihnúť iba zavinené porušenie pracovnej disciplíny, teda úmysel chcieť porušiť pracovnú disciplínu. Nestačí zistenie, že napr. nebol dodržaný určitý pracovný postup či proces a pod. a to prinajmenšom z nebanlivosti zamestnanca (Zo súdnej praxe č. 2/1998, s. 35). Poukazujúc na ustanovenie § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce a doterajšiu jednotnú súdnu prax, súd prvej inštancie následne dôvodil, že uvedená právna norma je neurčitou, abstraktnou hypotézou, preto je vždy úlohou súdu, aby podľa svojho uváženia s ohľadom na okolnosti prípadu sama túto hypotézu vymedzila. V danom prípade nebolo preukázané závažné porušenie pracovnej disciplíny žalobkyňou a teda nebola splnená skutková podstata závažného porušenia pracovnej disciplíny, s ktorou zákon spája právne následky v podobe sankcie okamžitého skončenia pracovného pomeru. V kontexte uvedeného zdôraznil, že dôkazné bremeno na preukázanie závažného porušenia pracovnej disciplíny žalobkyňou mala v spore žalovaná ako zamestnávateľ. Žalovaná počas konania nepreukázala závažné porušenie pracovnej disciplíny a teda neunesla dôkazné bremeno na preukázanie dôvodnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru so žalobkyňou. Ďalej konštatoval, že medzi stranami nebolo sporné, že žalovaná ako zamestnávateľ určila žalobkyňi čerpanie dovolenky od 1. júla 2013 do 16. augusta 2013 a dekan fakulty vyhlásil skúškové obdobie pre všetky ročníky od 19. augusta 2013 do 30. augusta 2013 vrátane. Z výpovede žalobkyne, svedkov, ako aj zo všetkých ďalších okolností súvisiacich s činnosťou žalovanej, súd prvej inštancie považoval za dostatočne preukázané, že u žalovanej nebol zavedený denný zápis dochádzky v prípade vysokoškolských pedagógov počas akademického roka a počas prázdnin a pedagógovia na konci mesiaca odovzdávali vyplnené dochádzkové listy pani W., ktorá ich sústreďovala, dávala podpísať dekanovi a následne odovzdala mzdárke, pričom niektorí pedagógovia vrátane žalobkyne si dochádzku robili sami, odovzdávali na podpis dekanovi a následne do mzdovej učtárne. Z výpovede svedkyne W. vyplynulo, že pedagógovia sa nechodili ohlasovať či v ten ktorý deň sú na pracovisku, učili podľa rozvrhu, hodiny dodržiavali a mali aj konzultačné hodiny. Z výpovede svedka C., D., E., H. vyplynulo, že konateľ žalovanej do marca - apríla 2013 nezasahoval do výučbovej, ani iných častí pedagogického procesu, neurčoval časové rozvrhové preferencie, neovplyvňoval rozvrh hodín, náplň predmetov či obsah prednášok, trval predovšetkým na tom, aby perfektne prebiehal pedagogický proces. Svedok ako vedúci katedry síce nebol oprávnený kontrolovať prítomnosť pedagogických zamestnancov, individuálne nedohadoval písomne prácu v domácom prostredí s nikým, avšak potvrdil, že sa vychádzalo z akademického úzusu, že pokiaľ vyučujúci odviezol profesionálnu prácu, čo sa týka výučby, skúšania a konzultácií, tak príprava v domácom prostredí aj bez špeciálnej dohody bola akceptovaná, a to aj vo vzťahu k žalobkyňi. Z jeho výpovede vyplynulo i to, že predmetom zasadnutia katedry v máji 2013 boli aj výsledky publikačnej činnosti, plány budúcej publikačnej činnosti a vedecko-výskumných aktivít bez určenia miesta výkonu tejto činnosti. Súd prvej inštancie prisvedčil žalobkyňi, že žalovaná nepreukázala skutočnosť, že ju oboznámila so zmenou organizačnej štruktúry a zmenou doposiaľ akceptovaných pravidiel, pokiaľ ide o jej prítomnosť na pracovisku mimo dní výučby, skúšok, konzultačných hodín, ani o povinnosti vykonávať prácu iba v mieste výkonu práce vyplývajúceho z pracovnej zmluvy, keď žiadnym tvrdením nereagovala na argumentáciu žalobkyne o nedostatku vhodných podmienok pre pedagógov, keďže viacerí zdieľali jednu kanceláriu s jedným písacím stolom bez funkčného počítača. Navyše, pokiaľ žalovaná mala za to, že žalobkyňa porušuje pracovnú disciplínu práve neprítomnosťou na pracovisku už od 19. augusta 2013, mohla či mala žalobkyňu na porušenie tejto povinnosti upozorniť. Žalovaná tak neurobila, i keď v okamžitom skončení pracovného pomeru konštatovala, že k porušeniu pracovnej disciplíny žalobkyňou došlo opakovane, a to počas dvadsiatich

dni. Z výpovede svedkyne O.. D. vyplynulo, že organizačný poriadok a pracovný poriadok je všeobecný a konkrétne pokyny pre zamestnancov prichádzali od nadriadených, t. j. od vedúceho katedry, dekana alebo konateľa spoločnosti, ako i to, že od konateľa ani iného nadriadeného nedostala pokyn, aby s novou organizačnou štruktúrou oboznámila zamestnancov. Z jej výpovede súd prvej inštancie usúdil, že žalovaná ako zamestnávateľ mala v úmysle po porade s právnym oddelením spísať upozornenie na porušenie pracovnej disciplíny, ktoré chcela žalobkyni osobne doručiť dňa 30. augusta 2013, avšak v daný deň žalobkyňa na pracovisku nenašli a neskôr uviedla, že žalobkyni chceli priamo na pracovisku doručiť okamžité skončenie pracovného pomeru. V tejto súvislosti súd prvej inštancie považoval za nelogickú výzvu žalobkyni, aby sa dostavila dňa 28. augusta 2013 na rektorát žalovanej, ako aj jej konanie, ktorá síce počas 20 dní kontrolovaná prítomnosť žalobkyne na pracovisku nebola zo strany žalobkyne vyvolaná úmyselne, ale na základe objektívnych okolností s poukazom na závery zo zasadnutia katedry v máji 2013 a v súlade so zaužívanou praxou žalovanej ako zamestnávateľa. Na základe zhodnotenia vykonaných dôkazov súd prvej inštancie preto dospel k záveru, že v spore nebola preukázaná existencia dôvodov pre okamžité skončenie pracovného pomeru a teda také porušenie pracovnej disciplíny, s ktorou zákon spája právne následky v podobe sankcie okamžitého skončenia pracovného pomeru s prihliadnutím na konkrétne okolnosti, po zohľadnení dovtedajšej práce žalobkyne u žalovanej, absencie akéhokoľvek negatívneho hodnotenia žalobkyne, ako i s prihliadnutím ku skutočnosti, že nedošlo k ujme na strane žalovanej, či už majetkovej, resp. k inej ujme na právach a oprávnených záujmoch, keď žalobkyňa nepoškodila dobré meno žalovanej ako vzdelávacej inštitúcie. Okamžité skončenie pracovného pomeru, preto súd prvej inštancie nepovažoval za nevyhnutné a potrebné. Z dôvodu nepreukázania závažného porušenia pracovnej disciplíny konaním uvedeným v okamžitom skončení pracovného pomeru, súd prvej inštancie žalobe vyhovel a určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru dané žalovanou žalobkyni je neplatné a pracovný pomer trvá. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). O povinnosti žalovanej zaplatiť súdny poplatok za žalobu rozhodol v súlade s § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Z. z. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 31. januára 2024 sp. zn. 26CoPr/3/2022 rozsudok súdu prvej inštancie v časti ktorej určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru z 18. septembra 2013 je neplatné potvrdil a v časti ktorej súd prvej inštancie vyslovil, že pracovný pomer trvá zmenil tak, že žalobu zamietol; vyslovil, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

2.1. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 30. júna 2022 sp. zn. 6Cdo/228/2019 zrušil rozsudok odvolacieho súdu z 11. decembra 2018 sp. zn. 26CoPr/1/2018 a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Uložil odvolaciemu súdu opätovne prejednať a rozhodnúť o podanom odvolaní žalovanej a zákonu zodpovedajúcim spôsobom sa vysporiadať s uplatnenými odvolacími námietkami, ako zohľadniť skutočnosť, že pracovný pomer žalobkyne u žalovanej skončil dňa 31. júla 2015.

2.2. Následne odvolací súd v súlade s ustanovením § 384 ods. 1 a 2 CSP zopakoval a doplnil dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie, na nariadenom odvolacom pojednávaní, keďže podľa názoru dovolacieho súdu v rozpore s listinnými dôkazmi, dospel k odlišným skutkovým záverom, ako súd prvej inštancie, ktorý posudzoval len intenzitu porušenia pracovnej disciplíny v kontexte dojednaných pracovných podmienok, bez bližšieho odôvodnenia zaužívanej praxe u žalovanej, týkajúcej sa plnenia pracovných povinností vysokoškolských učiteľov na pracovisku, resp. na inom ako dohodnutom mieste výkonu práce, ako aj bez vyhodnotenia všetkých relevantných dôkazov. Ustálil, že žalobkyňa bola zamestnankyňou žalovanej, jej pracovný pomer vznikol na základe pracovnej zmluvy z 30. septembra 2006 a bol uzavretý na dobu neurčitú, ktorý bol dohodou o zmene pracovnej zmluvy z 23. júna 2010 dohodnutý na dobu určitú na funkčné obdobie od 1. augusta 2010 do 31. júla 2015. V období od 19. augusta 2013 do 17. septembra 2013 mala žalobkyňa porušiť závažným spôsobom pracovnú disciplínu, pretože sa nenachádzala v mieste výkonu práce, ktoré bolo dohodnuté v zmysle dohody o zmene pracovnej zmluvy z 1. februára 2008 na adrese J., S. K. XXXX a ul. M. XXX, čo malo mať za následok jej neospravedlnenú absenciu. K porušeniu pracovnej disciplíny žalobkyňou

uvedenému v okamžitom skončení pracovného pomeru odvolací súd uviedol, že povinnosť dodržiavať pracovnú disciplínu patrí k základným povinnostiam zamestnanca vyplývajúcim z pracovného pomeru (§ 47 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce) a spočíva v plnení povinností stanovených právnymi predpismi, najmä ustanoveniami § 81 a § 82 Zákonníka práce, pracovným poriadkom, pracovnou zmluvou alebo pokynom nadriadeného vedúceho zamestnanca. Ak má byť porušenie pracovnej disciplíny právne postihnuteľné ako dôvod na skončenie pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa, musí byť toto porušenie pracovných povinností zo strany zamestnanca zavinené aspoň z nedbanlivosti a musí dosahovať určitý stupeň intenzity. Zákonník práce pre účely skončenia pracovného pomeru rozlišuje medzi menej závažným porušením pracovnej disciplíny a závažným porušením pracovnej disciplíny. Porušenie pracovnej disciplíny najvyššej intenzity - závažné porušenie, je dôvodom pre okamžité skončenie pracovného pomeru alebo pre výpoveď z pracovného pomeru (§ 68 ods. 1 písm. b) a § 63 ods. 1 písm. e) časť vety pred bodkočiarkou Zákonníka práce). Musí ísť o porušenie pracovných povinností zo strany zamestnanca zavinené aspoň z nedbanlivosti a musí dosahovať určitý stupeň intenzity. Zákonník práce pre účely skončenia pracovného pomeru rozlišuje medzi menej závažným porušením pracovnej disciplíny a závažným porušením pracovnej disciplíny. Porušenie pracovnej disciplíny najvyššej intenzity hodnotené ako závažné porušenie, je dôvodom pre okamžité skončenie pracovného pomeru alebo pre výpoveď z pracovného pomeru (§ 68 ods. 1 písm. b) a § 63 ods. 1 písm. e) časť vety pred bodkočiarkou Zákonníka práce).

2.3. Žalovaná ako právnická osoba zapísaná v obchodnom registri má v predmete činnosti okrem iného aj prevádzkovanie vysokej školy, pričom z vykonaného dokazovania vyplynulo, že jedine štatutárny orgán právnickej osoby, konateľ, ako vyplýva z obchodného registra vykonáva zamestnávateľské práva a povinnosti vo vzťahu k zamestnancom na základe uzavretých pracovných zmlúv (napr. aj zmena miesta výkonu práce). Zo štatútu súkromnej vysokej školy vyplývajú aj právomoci rektora a dekana súkromnej vysokej školy pri obsadzovaní miest zamestnancov pôsobiach na súkromnej vysokej škole (v spise na čl. 16 a čl. 20). Konštatoval, že nebolo sporné, že žalobkyňa sa v dňoch od 20. augusta 2013 do 17. septembra 2013 nenachádzala v mieste výkonu práce, pričom dňa 19. augusta 2013 sa nachádzala v mieste výkonu práce dohodnutom v pracovnej zmluve, keď v ranných hodinách realizovala skúšanie študentov, ako to vyplýva aj z listinných dôkazov (hodnotiaci hárok študentov finančné právo I. a II.). Žalobkyňa ako zamestnankyňa vysokej školy na nej pôsobila ako vysokoškolská učiteľka pôsobiaca na funkčnom mieste rektorky, ako vyplýva z pracovnej zmluvy z 30. septembra 2006, a v zmysle dohody o zmene pracovnej zmluvy z 23. júna 2010 pôsobila na funkčnom mieste docentky na funkčné obdobie od 1. augusta 2010 do 31. júla 2015, kde prispievala vo vymedzenej oblasti vzdelávania svojou výskumnou, pedagogickou a organizačnou činnosťou k rozvoju poznania vo vymedzenej oblasti vzdelávania, kde najmä viedla prednášky a semináre, skúšala a hodnotila študentov na skúškach, viedla doktorandov, viedla a oponovala záverečné práce a podieľala sa na tvorbe študijných materiálov pričom výsledky svojej výskumnej činnosti zverejňovala v časopisoch a na odborných podujatiach. Odvolací súd považoval za nepochybne preukázané, že žalobkyňa v období od 19. augusta 2013 do 17. septembra 2013 nevykonávala priamu pedagogickú činnosť t. j. nevyučovala, neprednášala, neskúšala a nekonzultovala, okrem dňa 19. augusta 2013 v ranných hodinách, kedy v čase o 7.00 hod. a 8.00 hod. skúšala študentov, preto nie je možné konštatovať, že pokiaľ sa nezdržiavala v uvedených dňoch v mieste výkonu práce, malo by sa jednať z jej strany o porušenie povinností vyplývajúcich z právnych predpisov vzťahujúcich sa ňou vykonávanej práci závažným porušením pracovnej disciplíny. Žalobkyňa svojím konaním nespôsobila zamestnávateľovi žiadne problémy napr. pri zabezpečovaní náhradnej výučby, resp. výdavky v súvislosti so zabezpečovaním náhradnej výučby. V kontexte uvedeného odvolací súd bol toho názoru, že nemuselo dôjsť k zmene pracovnej zmluvy resp. dodatku upravujúceho miesto výkonu práce samotným zamestnávateľom - jeho štatutárnym orgánom, ak žalobkyňa vykonávala prácu v domácom prostredí, ale stačilo, ak o tom vedel jej nadriadený, ktorým bol v jednej osobe dekan fakulty práva Janka Jesenského, a zároveň aj vedúcim katedry obchodného, hospodárskeho a finančného práva u žalovanej (viď. štatút súkromnej vysokej školy a § 9 ods. 3 Zákonníka práce). Uvedené vyplynulo aj z čestných prehlásení vysokoškolských učiteľov v rozhodnom období C.. E.. O.. S. D.Z., H.. I. H.. O.. P. H., C.. L. C..U..B., rektora. To znamená, že s nástupom prázdnin na vysokej škole sa vyhlasovala celozávodná dovolenka a po jej skončení sa každý zamestnanec v pozícii pedagogického pracovníka venoval práci na doma (príprava na vyučovanie,

vedecko-výskumná a publikačná činnosť) a do školy fyzicky nastupoval až koncom septembra. Jedná sa prakticky o akademický rok, čo je vlastne školský rok na vysokej škole, ktorý sa prakticky začína po zápise, čo obvykle býva koncom septembra. Napokon k námietke žalovanej, že v domácom prostredí žalobkyňa nevykonávala žiadnu prácu, odvolací súd poznamenal, že je potrebné si položiť otázku, akú prácu by vykonávala u žalovanej v mieste výkonu práce v zmysle dohody o zmene pracovnej zmluvy zo dňa 1. februára 2008 , na adrese J., S. K. XXXX a ul. M. XXX, ak sa jednalo o obdobie, kedy žalobkyňa nevykonávala priamu pedagogickú činnosť, stačilo len to, že by bola fyzicky prítomná v mieste výkonu práce. Žalovaná totiž ani netvrdila, že by mala v úmysle žalobkyni pridelovať vykonať nejakú prácu. Na základe uvedených dôvodov odvolací súd skonštatoval správnosť záveru súdu prvej inštancie o nenaplnení skutkovej podstaty dôvodu v zmysle § 68 ods.1 písm. b) Zákonníka práce, pretože ak by na danú vec bol tento aplikovaný, malo by to za následok vzhľadom na okolnosti za ktorých malo dôjsť k neospravedlnenej absencii žalobkyne v práci, k porušeniu práva žalobkyne na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy z dôvodu zrejmej nespravodlivosti. Vo vzťahu k tomu výroku, preto odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v súlade s § 387 ods. 1 CSP.

2.4. K výroku rozsudku súdu prvej inštancie o určení, že pracovný pomer trvá, odvolací súd akcentoval, že pracovnoprávne vzťahy akademických pracovníkov vysokých škôl, medzi ktoré patrila aj žalobkyňa, sa spravujú Zákonníkom práce, len ak osobitný právny predpis neustanovuje inak. Osobitným právnym predpisom týkajúcim sa pracovnoprávných vzťahov akademických pracovníkov vysokých škôl je zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení ďalších zákonov, ktorý stanovil, že miesto vysokoškolského učiteľa, alebo funkčné miesto docenta alebo funkčné miesto profesora možno obsadiť na základe jedného výberového konania najviac na päť rokov (§ 77 ods. 5 a 6). Vzhľadom k uvedenému pracovný pomer žalobkyne u žalovanej skončil uplynutím času dňa 31. júla 2015, vychádzajúc z dohody o zmene pracovnej zmluvy z 23. júna 2010, ktorá reflektovala na uvedenú právnu úpravu, preto bol pracovný pomer dohodnutý na dobu určitú na funkčné obdobie od 1. augusta 2010 do 31. júla 2015. Na základe uvedeného dôvodu preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o určení trvania pracovného pomeru zmenil v súlade s § 388 CSP a žalobu v tejto časti zamietol. O nároku na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 2 CSP.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná (ďalej len „dovolateľka“), uplatnením dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP. Po zrekapitulovaní priebehu predchádzajúceho konania, namietala záver odvolacieho súdu týkajúci zmeny miesta výkonu práce, ktorý považovalo za rozporný s ustanovením § 52 ods. 4 Zákonníka práce. V tejto súvislosti podotkla, že predmetom sporu nebolo posudzovanie otázky, či by žalovaná prácu žalobkyni pridelovala, keby chodila do práce alebo nie. Rozhodujúcou otázkou bolo posúdenie namietanej (ne)platnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru žalobkyňou pre závažné porušenie pracovnej disciplíny. Podľa názoru dovolateľky, žalobkyňa v spore nepreukázala, akú prácu pre žalovanú vykonávala počas jej neprítomnosti na pracovisku, s poukazom na predložené dôkazy týkajúce nepreukázania publikačnej činnosti žalobkyne v období rokov 2013 a 2014. V tejto súvislosti zdôraznila, že dokazovaním nebolo preukázané, že by existovala akákoľvek dohoda aj len konkludentná o dojednaní iného miesta výkonu práce žalobkyne. Výtka odvolaciemu súdu, že sa opätovne nevysporiadal s jej uplatnenými námietkami. Dôvodila, že netvrdila, že by mala v úmysle žalobkyni pridelovať nejakú prácu. Žalobkyňa do konania predkladala dôkazy, na základe ktorých chcela preukázať, že vykonávala publikačnú činnosť v mene žalovanej, avšak na základe dôkazov predložených zo strany žalovanej bolo jednoznačné, že ani plnenie tejto činnosti nevedela žalobkyňa v období reťazovej absencie preukázať. Dovolateľka nesúhlasila s názorom odvolacieho súdu, že by žalobkyňa u žalovanej v mieste výkonu práce, nevykonávala inú činnosť akú by vykonávala v domácom prostredí, keďže v danom období nevykonávala priamu pedagogickú činnosť. Napokon podotkla, že žalobkyňa v konaní ani preukázala ňou tvrdenú skutočnosť, že by mala v dňoch 27. augusta do 1. septembra 2013 pokazený počítať. Podľa presvedčenia dovolateľka sa odvolací súd opätovne odchýlil od skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez toho, aby rešpektoval povinnosť zopakovania a doplnenia dokazovania, čím jej zasiahol do ústavne zaručeného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Uvedeným nesprávnym procesným postupom došlo preto k porušeniu jej práva na spravodlivý proces a tým k naplneniu predpokladu dôvodu zmätočnosti napadnutého rozhodnutia. Navrhla napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť

odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu nesúhlasila s argumentmi žalovanej. Zdôraznila, že spor trvá už 11 rokov a žalovaná mala dosť času navrhovať dôkazy, avšak ktoré navrhla, boli vykonané. Poukázala na výpoveď svedkyne O. L. D., ktorá konštatovala, že viacerí pedagógovia pracovali doma, ale nikto nemal písomný súhlas, resp. písomnú dohodu na prácu na doma. Uviedla, že vykonávala prácu po celú dobu, ako uviedla v žalobe, všetky dôkazy sú v spise. Z uvedeného dôvodu už k tomu nemala čo dodať.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolačný súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

7. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním.

8. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolačný dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

10. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva strany sporu a nesprávny procesný postup súdu reprezentujúci takýto zásah znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

11. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. V zmysle uvedeného ustanovenia treba za nesprávny procesný postup považovať postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnoprávnemu rámcu, a tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom *denegatio iustitiae* (odmietnutie spravodlivosti).

12. Pod porušením práva na spravodlivý proces vo všeobecnosti treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom -

ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (sp. zn. II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019, 4Cdo/140/2019, 4Cdo/120/2019).

13. Z okolností preskúmvanej veci vyplýva, že odvolací súd viazaný vysloveným právnym názorom, vyplývajúcim z kasačného uznesenia dovolacieho súdu z 30. júna 2022 sp. zn. 6Cdo/228/2019, v konaní postupoval v súlade s § 384 a § 385 CSP. Zhodnotením skutkových záverov súdom prvej inštancie vo vzťahu k namietanej neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru žalobkyne u žalovanej z 18. septembra 2013, skonštatoval správnosť ustálenia skutkového stavu, ako aj právneho posúdenia nesplnenia predpokladov pre okamžité skončenie pracovného pomeru v zmysle § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce z dôvodu závažného porušenia pracovnej disciplíny. Považoval za nepochybné preukázané, že žalobkyňa v období od 19. augusta 2013 do 17. septembra 2013 nevykonávala priamu pedagogickú činnosť t. j. nevyučovala, neprednášala, neskúšala a nekonzultovala, okrem dňa 19. augusta 2013 v ranných hodinách, kedy v čase po 7.00 hod. a 8.00 hod. skúšala študentov, preto nie je možné konštatovať, že pokiaľ sa nezdržiavala v uvedených dňoch v mieste výkonu práce, malo by sa jednať z jej strany o porušenie povinností vyplývajúcich z právnych predpisov vzťahujúcich sa k ňou vykonávanej práci závažným porušením pracovnej disciplíny. Žalobkyňa svojím konaním nespôsobilá zamestnávateľovi žiadne problémy napr. pri zabezpečovaní náhradnej výučby, resp. výdavky v súvislosti so zabezpečovaním náhradnej výučby. Odvolací súd k otázke miesta výkonu práce tiež uviedol, že nemuselo dôjsť k zmene pracovnej zmluvy resp. dodatku upravujúceho miesto výkonu práce štatutárnym orgánom zamestnávateľa, ak žalobkyňa vykonávala prácu v domácom prostredí, ale stačilo, ak o tom vedel jej nadriadený, ktorým bol v jednej osobe dekan fakulty práva Janka Jesenského, a zároveň aj vedúcim katedry obchodného, hospodárskeho a finančného práva u žalovanej (štatút súkromnej vysokej školy a § 9 ods. 3 Zákonníka práce). Napokon aj z čestných prehlásení vysokoškolských učiteľov v rozhodnom období a to C.. E.. O.. S. D., H. I. H.. O.. P. H., C.. L. C..U..B., rektora, vyplynulo, že s nástupom prázdnin na vysokej škole sa vyhlasovala celozávodná dovolenka a po jej skončení sa každý zamestnanec v pozícii pedagogického pracovníka venoval práci na doma (príprava na vyučovanie, vedecko-výskumná a publikačná činnosť) a do školy fyzicky nastupoval až koncom septembra. Jedná sa prakticky o akademický rok, čo je vlastne školský rok na vysokej škole, ktorý sa prakticky začína po zápise, čo obvykle býva koncom septembra. V danom prípade nestotožnenie sa dovolateľky s uvedeným záverom súdmi nižšej inštancie predstavuje porušenie jej procesných práv, ktoré by vykazovalo existenciu vady zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP.

14. V danom prípade odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny vo vyhovujúcom výroku v súlade s § 387 CSP, pričom sa stotožnil s jeho odôvodnením. Z jeho obsahu je zrejmé, že vychádzal z ustáleného skutkového stavu súdom prvej inštancie a v súlade s § 387 ods. 3 CSP sa vysporiadal zákonným a vyčerpávajúcim spôsobom aj s podstatnou uplatnenou odvolacou argumentáciou žalovanej. Vychádzajúc z uvedených dôvodov súdmi nižšej inštancie chápaných v ich organickej, kompletizujúcej jednote (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), je dostatočne zrejmé, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd, ako ich posudzoval odvolací súd a aké závery zaujal k jeho právnemu posúdeniu. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné, logické a presvedčivé. Vysporiadanie sa s uplatnenými podstatnými odvolacími námietkami možno považovať za dostatočné aj v súlade s § 387 ods. 3 CSP.

15. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Nie je porušením práva na spravodlivý proces iné hodnotenie vykonaných dôkazov, skutkových tvrdení účastníkov, ako aj iný právny názor súdu na dôvodnosť podaného nároku, resp. uplatnených námietok. Právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom účastníka, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania, vrátane ich dôvodov a námietok (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010). Je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (II. ÚS 675/2014, IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, III. ÚS 32/07).

16. Rovnako Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) stabilne judikuje, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, zároveň však nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska proti Španielsku z 29. apríla 1993; m. m. II. ÚS 410/06, I. ÚS 736/2016).

17. Vzhľadom na uvedené dôvody dovolací súd konštatuje, že z procesného postupu súdov nižšej inštancie nebola zistená existencia vady zmätočnosti, preto prípustnosť a ani dôvodnosť uplatneného dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je daná. Dovolaním sa nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú teda povolané súdy prvej inštancie a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (I. ÚS 6/2018).

18. Na základe uvedených dôvodov dovolací súd odmietol dovolanie ako neprípustné v súlade s § 447 písm. c) CSP.

19. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v súlade s § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu žalobkyne, ktorej priznal nárok na ich náhradu proti žalovanej v plnom rozsahu v súlade s § 255 ods. 1 CSP. O výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie v súlade s § 262 ods. 2 CSP.

20. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.